

XXII. BEYNELMİLEL MÜSTEŞRİKLER KONGRESİ

(İstanbul, 15-22 Eylül, 1951)

TERTİP ve İCRA KOMİTESİ
SEKRETERLİĞİ

ÜNİVERSİTE- BAYEZİT
İSTANBUL

İKİNCİ SİRKÜLER

23 Nisan, 1951

KONGRE TEŞKİLÂTI:

XXII. Beynelmîlel Müsteşrikler Kongresi Türkiye Cumhurbaşkanı Celâl Bayar'ın yüksek himayeleri altında toplanacaktır.

Kongre İstanbul'da, Hukuk ve İktisat Fakülteleri binalarında 15-22 Eylül tarihinde cereyan edecektir ¹⁾.

Kongreyi himayelerine alan şu zevattan mürekkep bir Himaye Komitesi teşekkül etmiştir: Başbakan, Dışişleri Bakanı, Millî Eğitim Bakanı, İstanbul Üniversitesi, İstanbul Teknik Üniversitesi, Ankara Üniversitesi Rektörleri, İstanbul Vâli ve Belediye Başkanı.

Bir Kongre Şeref Komitesi kurulmuş, Kongrenin işlerini yürütmek üzere bir Kongre Tertip ve İcra Heyeti, bunun genişletilmesinden ibaret olan bir Danışma Kurulu teşkil edilmiş ve azaları intihap olunmuştur. Tertip ve İcra Heyeti ayrıca Nakil ve Barındırma, Sergi ve Gezi, İlmî işler ve Yayın işleri gibi tâlî çalışma kollarına ayrılmıştır. Bütün bunların listeleri III. sirkülerde neşredilecektir.

KONGRE ÇALIŞMALARI:

Kongrenin bölüneceği seksiyonlar²⁾ ve bunları idare edecek mütehassıs zevat, muhtelif memleketlerde bu seksiyonlara mensup ilim şubelerini temsil eden mütehassıslar arasında yapılan anket ile tayin edilmiştir; bunlara ve seksiyonlara dair diğer tafsilât müteakip sirkülerde ilân edilecektir.

Bugüne kadar gelen haberlere göre, Kongre hayli kalabalık olacaktır. İstanbul Müsteşrikler Kongresine Paris Kongresine iştirâk edenlerden maada Almanya ve yeni teşekkül eden İsrail, Pakistan, Hindistan ve İndonezya devletleri de katılacaktır. Tebliğler çok olduğundan seksiyonlar subseksiyonlara bölünecektir. Ayrı sahaların filoloji, etnografya, arkeoloji, tarihten önceki devirler ve tarih gibi mevzularından, ayrı subseksiyonlar teşkil etmek icap edecektir. Meselâ "Eski Şark," seksiyonu, Eski Şark filolojisi, Eski Şark arkeolojisi; "İslâm Tetkikleri," seksiyonu, islâm dini, islâm milletlerinin hukuk ve içtimaiyatı, islâm ülkelerinin siyasi ve medenî ve iktisadî tarihi, ve tarihi coğrafyası; "Uzak doğu seksiyonu Çin, Japonya ve İndonezya; "Ortaasya," seksiyonu Kafkasya dilleri gibi subseksiyonlara ayrılacaktır. "Türkoloji," seksiyonuna, vâki olan teklifler üzerine, "Türkoloji ve Ural Altay dilleri," seksiyonu şekli verilmiştir; bu seksiyon Türk filolojisi ve tarihinden başka, Ural-Altay dilleri subseksiyonlarına da ayrılabilir. İslâm sanatı kısmında umumî islâm Türk, Arap, İran, müslüman Hind sanatları ve musikisi gibi subseksiyonlar teşkil edilecektir.

¹⁾ Kongrenin toplanacağı Eylül ayında Beynelmîlel Parlemantolar Kongresi de toplanacaktır, fakat bunun toplanış günleri vaktinde bildirilmemiştir; İstanbul her iki kongrenin aynı günlerde toplanmasına otel, barındırma ve gezdirme şartları bakımından müsait olmadığından, Müsteşrikler Kongresinin inikat tarihi ancak muvakkat olarak 8-15 Eylül olarak gösterilmişti. Parlemantolar Kongresinin 1-9 Eylül günlerinde toplanacağı Türk hükûmetine ancak 1 Nisan tarihinde bildirildiğinden, Müsteşrikler kongresi inikadının kat'i günlerini tesbit etmek o zaman mümkün olamamıştır. Şimdi bu tarihi kat'i olarak 15-22 Eylül diye tesbit ettik.

²⁾ İnci sirkülerde saydığımız seksiyonların isimlerini burada bir daha zikrediyoruz:

1. Eski Şark, 2. Eski Anadolu, 3. Semitistik, 4. İslâm tetkikleri, 5. Uzak Şark (Çin, Japonya, İndonezya), 6. Orta Asya, 7. Türkoloji, 8. İndoloji, 9. İran tetkikleri, 10. Hıristiyan Şark, 11. Ahdı Atik tetkikleri, 13. Egip-toloji, 14. Bizans-İslâm tetkikleri, 15. İslâm sanatı.

Tebliğlerde tedahül olmaması ve yakın seksiyonların müşterek mevzuları üzerinde birleşik celseler tertibinin vaktinde ayarlanabilmesi için, tebliğ hülâsaları Temmuz ayı ortasına kadar gelmiş olmalıdır.

Şarkiyatın inkişafı neticesi olarak, sahalarının artık filolojiye inhisar etmeyip, muhtelif sahaların kültür ve kültür tarihine yayılmış olmasının itibar nazara alınması, tebliğlerde teferruattan ziyade her sahanın umumî problemleri üzerinde durulması, Şark tetkiklerinin muhtelif sahalarında tatbik olunacak metodlar ve Şark tetkikleri ile ilgili muhtelif ilim disiplinleri arasındaki münasebetler gibi mevzulara ehemmiyet verilmesi tavsiye olunur. Bu hususun ayrıca belirtilmesi bilhassa bundan evvelki beynelmilel Müsteşrik Kongrelerine iştirâk eden zevat tarafından teklif edilmiştir. Umumî toplantılarda okunacak konferanslar için vakit 40 dakika; seksiyonlarda okunacak tebliğler için de, münakaşa zamanı hariç, 20 dakikadır. Seksiyonların subseksiyonlara ayrılmaları nisbetinde bu tebliğlere biraz daha fazla vakit ayrılması mümkündür, subseksiyonlara ayrılmıyan seksiyonlarda tebliğler çok olursa, tebliğ müddeti 15 dakikaya kadar indirilebilir. Bu husus, seksiyon şeflerinin sala-hiyetlerine dahildir.

Tebliğlerin asıl metni ne kadar uzun olsa olabilir, fakat bunların okunacak zübdeleri 15-20 dakikaya sığdırılmış olmalıdır. Tebliğler, Fransızca, İngilizce, Almanca dillerinde olacak ve münakaşalar da bu dillerde yapılacaktır. Azalarının çoğu Türkçe anlıyan seksiyonlarda Türkçe de kullanılır. Kendileri hazır bulunamıyanlar tarafından gönderilen tebliğler de, vakit müsaitse, seksiyon şeflerinin kararı ile okunabilir.

Projeksiyonlu konferanslar için hususî odalar ayrılmıştır. Bizim projeksiyon ölçülerimiz 8×8 ve 10×10 cm. dir. Mikروفilm projeksiyonları için de ayrı aparatlar konferansçıların emrine âmadedir. Diyapozitifler bunlara göre hazırlanmalıdır. Konferanslarında projeksiyon kullanacak olanlar, bunu, Tertip Komitesi Sekreterliğine biran evvel bildirmelidirler.

PROGRAM:

15 Eylül Cumartesi saat 9-12 Tertip Komitesi, Danışma Kurulu azaları ve seksiyon şefleri ve XXI. Kongrenin Daimî Komitesi azaları toplantısı. Saat 14,30-16 *açılış toplantısı ve umumî toplantı* (Hukuk 1 numaralı dershanede), intihabat, tebrikler (Hükümet, Milli Eğitim Bakanı, Vâli ve Belediye Reisi, Rektörler ve ecnebi tebrikçiler). 17-19,30 umumî konferanslar. Sonra Hukuk Fakültesi talebe kantininde tanışma.

16 Eylül, Pazar günü: sabah saatleri (9-13) seksiyonlar. Öğleden sonra bazı seksiyonların oturumları, diğerlerinin sergi ve müzeleri ziyareti¹⁾.

17 Eylül, Pazartesi: öğleden evvel seksiyonlar, öğleden sonra bazı seksiyonların oturumları, diğerlerinin müze ve sergileri ziyareti. Saat 20-21 *umumî konferans*.

18 Eylül, Salı: sabah 9-13 seksiyonlar, öğleden sonra bazı seksiyonların oturumları, diğerlerinin müze ve sergileri ziyareti.

19 Eylül, Çarşamba: Sabah 9-13 seksiyonlar. Öğleden sonra 15-16 *umumî konferans*.

20 Eylül, Perşembe: sabah ve öğleden sonra seksiyonlar

21 Eylül, Cuma: sabah ve öğleden sonra seksiyonlar. 20-21 *umumî konferans*.

22 Eylül, Cumartesi: sabah seksiyonlar; 14.30-16,30 Beynelmilel Danışma Kurulu toplantısı. 17-19 umumî toplantı ve kapanış.

Seksiyonlardaki konferansların saatleri ve ünvanları ile toplanacak yerleri üçüncü sirkülerde gösterilecektir.

¹⁾ Akşam saatleri, tiyatro temsilleri, ziyafetler ve saire için serbest bırakılmıştır; bunlar ancak en son sirkülerde ilân edilecektir.

AZALIK BEDELİ:

Kongre azaları için âzalık bedeli 15 T. L.; âzalara refakat edeceklerin tediye edecekleri para 10 liradır. Bu para gönderilecek yahut İstanbul'a muvasalattan sonra Kongre veznedarlığına tediye edilecektir.

Azalık kartları burada (Tertip Komitesinde) doldurularak delegelerin vize için müracaat edecekleri şehirlerdeki Türkiye Konsolosluklarına gönderilecektir. Delegeler oradan isteyip alacaklardır. Bunun için Kongre azalarının bu sirkülere ekli olan «anket» ve vize için hangi konsolosluğa müracaat edeceklerine ait suali doldurmaları lâzımdır.

Bu âzalık kartı ile âzalar, deniz ve kara yollarında yapılacak tenzilâttan, barındırma kolaylıklarından istifade edecekler, sergileri ve temsilcileri meccanen görebileceklerdir.

Kongre adına her türlü para havaleleri, İstanbul'da Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası 2046 No. hesabı cariye gönderilmelidir.

SEYAHAT ŞARTLARI:

Yabancı memleketlerden gelecek misafirler için Avrupa'da Marsilya, Cenova ve Napoli'de; Şarktan gelecekler için İskenderiye ve Beyrut'ta Türk vapurları bulundurulacaktır. Tenzilât % 50 dir. Türk vapurlarının hareket ve muvasalat zamanları ve % 50 tenzilâtli seyahat berveçhi âtidir:

	Marsilya	Cenova	Napoli	İskenderiye	Hayfa	Beyrut	İstanbul'a varış
Doğru İstanbul (Ankara vapuru ile)	22.VIII 5.IX	23.VIII 6.IX	24.VIII 7.IX				27.VIII 10.IX
İskenderiye yolu ile	21.VIII 28.VIII	22.VIII 29.VIII	23.VIII 30.VIII	27.VIII 31.VIII		4.IX	5.IX 12.IX
İskenderiye - İstanbul				29.VIII 5.IX			5.IX 12.IX
Hayfa - İstanbul					26.VIII 9.IX		2.IX 16.IX
Dönüş biletleri bu fiata dahildir	<i>Fiât :</i>						
	I. m. (yemekli)	568.00	578.00	414.00	305.00	108.00	225.00
	II. m. (yemekli)	350.00	235.70	254.00	229.00	78.00	105.00
	III. m. A	284.00	291.00	203.00	192.00	59.00	86.00
	III. m. B	176.00	176.00	134.00	87.00		43.00

İskenderiye yoluyla seyahat uzun olduğu için, Marsilya, Cenova ve Napoli'den hareket edecek veyahut İstanbul'dan dönecek kongre âzaları tarafından ancak zaruret halinde istifade edilebilir. Buna mukabil bu vapurlar İskenderiye'de tam iki gün kalacağından, bu yolu takip edecek âzalar, Kahire'yi de ziyaret fırsatını bulacaklardır¹⁾. Dönüşte doğru Napoli, Genova, Marsilya'ya gideceklerin İstanbul'dan hareket günleri 28 Eylül ve 12 Ekim (Ankara vapuru ile); şarka gideceklerin ve Avrupa'ya İskenderiye yoluyla döneceklerin İstanbul'dan hareket günleri, 22, 29 Eylül ve 6 Ekimdir.

Geliş-dönüş vapur bileti ile İstanbul'a gelen Kongre âzaları, dönüşlerinde kara veyahut hava yolları ile dönmek isterlerse, tediye ettikleri bilet parasının 1/3 ü kendilerine iade olunacaktır.

Memleket dahilinde demir yollarında % 50 tenzilât yapılacaktır. Bu tenzilât 15 Ağustos - 15 Ekim arasında muteberdir.

Bütün dış memleketlerde misafirler, seyahatlerinde mümessilimiz olan Wagon Lits yahut Thomas Cook acentalıklarının en yakın olanlarına müracaat etmelidirler. Buralarda onlara her türlü kolaylık gösterilecektir.

BARINDIRMA İŞLERİ:

Barındırma işlerinde misafirlerin yüksek, orta ve meccani olmak üzere üç kategoriye ayrılması esas tutulmuştur. Birinci sınıf oteller için günde bir yatak 8 liradan başlar (banyo dahil)

İkinci sınıf otellerde yalnız yatak 3-5 lira arası.

Üçüncü sınıf olarak Galatasaray, Kabataş ve Çapa Eğitim Enstitüsü ve Robert Kollege yatakhaneleri meccanidir.

Mahdut zevat Türk ailelerine misafir olarak kabul olunabileceklerdir.

Her üç kategori misafirlerinin sabah kahvaltıları öğle ve akşam yemekleri, âzalık bedeli yatırıldıktan sonra ellerine verilecek karnelerle idare olunacaktır. Bunlardan birinci sınıf yemek Taksim Belediye Gazinosunda ve Park Otelde ve Türk yemeği olarak Mısır Çarşısı Lokantası, Abdullah Ef. Lokantası ve Konya Lezzet Lokantasında tenzilath karneler karşılığı olarak verilecektir.

Orta kategori için yemek Üniversite Hukuk ve İktisat Fakülteleri Kantininde 540 kişi için bir öğün yemek 150-250 kuruş arasında.

Ucuz yemek Bayazit'te Marmara Lokantasında 150 kişi için bir öğün yemek 125-150 kuruş.

Sabah kahvaltısı için orta ve ucuz kategori arasında fark yoktur. Misafirlerin bu kategorilerden hangisine kaydedilmek istediklerini ekli ankette işaret ederek 15 Temmuz 1951'e kadar bildirmeleri lâzımdır.

ANADOLUDA SEYAHATLAR:

Seyahatlar için kara ve deniz yollarında % 50 tenzilât yapılacaktır.

Kongre âzaları için üç istikamette seyahat tertip edilmiştir.

1 — Eski Şark ve Eski Anadolu mütehassısları için: Ankara'dan -Yerköy-Yozgat-Göreme-Arapsun-Hacı Bektaş-Kırşehir-Ankara, takriben 1000 kilometre olan bu yol otobüslerle yapılacaktır. 25 kişilik kafileye bu seyahat 700 liraya mal olacağından beher kişiye 28 lira düşecektir. Buna İstanbul-Ankara demir yolu ücreti (gidip gelme 1. inci 38 T.L., II. inci sınıf 27,70 lira) ilâve edilecektir. Ceman 66 veya 55 T.L. tutacaktır. Buna

¹⁾ 15 Ağustos'ta Selçuk - Efes'teki âyine iştirâk etmek isteyen Kongre âzaları Marsilya'dan 31 Temmuz, Cenova'dan 1 Ağustos, Napoli'den 2 Ağustos, İskenderiye'den 5 Ağustos, Beyrut'tan 6 Ağustosta hareket edecek Türk vapurlarıyla gelebilirler.

Ankara-Yozgat ve Kayseri otel masrafı (günde takriben 2-3 T.L.) ilâve etmek lâzım gelir. Seyahat 7 gün sürecektir.

2 — İslâm Devri ve Türk Tarihi mütehassısları için: Ankara - Kayseri - Niğde - Konya - Akşehir - Afyonkarahisar - Manisa ve Balıkesir'e kuşetli vagonlarda, Balıkesir - Bursa arası otobüslerle, Mudanya üzerinden Bursa-İstanbul deniz yolu ile yapılacaktır.

	1. mevki	Yataklı	Kuşetli	II. mevki	Yataklı	Kuşetli
İstanbul - Ankara (demiryolu)	19.05	21.00	4.00	13.85	18.25	3.00
Ankara - Konya - Balıkesir (demiryolu)	52.00	35.70		37.50	38.25	
Balıkesir - Bursa (otobüs)	3.00			3.00		
Bursa - Mudanya - İstanbul (otobüs ve vapur)	3.80			2.53		
Ceman (T.L.)	77.65			56.85		

Bu seyahat 11 gün sürecektir. Yataklı veyahut kuşetli vagonlar temin edeceğimizi umuyoruz; mümkün olmadığı takdirde seyahat masrafına Kayseri, Niğde, Konya, Afyonkarahisar, Manisa ve Bursa'da geceliği takriben 2-3 T. L. tutan otel masrafı ilâve edilecektir. Mamafih âzalar bu şehirlerin leyli mekteplerinde de ibate olunabileceklerdir.

3 — Bizans-İslâm ve Hristiyan Şark mütehassısları için, İzmir merkez olmak üzere, Bergama ve Selçuk'a bir seyahat tertip edilecektir:

	1. mevki	2. mevki
İstanbul - İzmir İzmir - İstanbul (vapurla)	60.70	41.50
İzmir - Selçuk (Efes) Selçuk (Efes) - İzmir	9.00	9.00
İzmir - Bergama (otomobille) Bergama - İzmir	12.50	12.50
Ceman (T. L.)	82.20	63.00

Bu seyahat 6 gün sürecek ve buna katılanlar vapurda ibate ve iâşe edileceklerdir.

4 — İlgili âlimlerden dört kişilik guruplar toplanabilirse Seyhan bölgesinde Karatepe'ye bir seyahat tertip edilecektir (Yolu: İstanbul - Adana - Antakya - Ceyhan - Kadirli - Karatepe - Ceyhan Adana - İstanbul) 7 gün sürecek olan bu seyahatta beher kişiye 300 T. L. düşecektir.

Haşiyeye: Tren seyahatleri Wagon Lits Cook kumpanyası tarafından idare edilecek ve Tertip Komitesi tarafından âzalara rehberler terfik olunacaktır.

SERGİLER:

Kongre dolayısıyla aşağıdaki sergiler ve temsiller yapılacaktır: İstanbul, Ankara, Kayseri, Niğde, Konya, Afyonkarahisar, Manisa ve Bursa şehirlerindeki resmî kütüphanelerde mevcut yüz binlerce cilt yazma eserden nâdir olanları ayrılarak sergilerde teşhir edilecektir. Bu işlerle mütehasıslardan müteşekkil muhtelif ekipler meşgul olmaktadır.

Ayrıca, İstanbul'da, eski Türk sanatı ananelerinin bu günkü resim sanatında ve Türk mizahçılığındaki tesirlerini, eski Türk musikisinin muasır Türk musikisinde yeni inkişaflarını, Türk tezyinat sanatının inkişaf safhalarını ve relöveleri gösteren bir sanat sergisi açılacak, bu cümleden olarak eski musiki âletleri, notalar ve musiki tarihine dair yazma kaynaklar teşhir edilecektir; eski ve yeni karagöz figürlerinin sergisi yapılacak, Millî Türk musikisi, karagöz ve ortaoyunu temsilleri verilecektir. İstanbul'da bundan maada ilim için yenilik teşkil eden meskûkât ve Devlet Arşivindeki ve Evkaftaki vesikaların nâdir numuneleri teşhir edilecektir. Bir de Kongrenin inikat ettiği Üniversite binasında Şark ve Garp neşriyatçıları tarafından tertip edilecek kitap sergileri ile birlikte Millî Eğitim Bakanlığı, Üniversiteler, Tarih ve Dil Kurumları, Coğrafya Cemiyetinin neşriyat sergileri, Türkiye'nin vilâyet neşriyatının sergisi tertip edilecek, İstanbul kıtâpçılarından bir gurup eski türkçe neşriyatından mürekkep bir sergi tertip edecektir.

Ankara'da Etnografya Müzesi tarafından, Türk etnografyasına ve folkloruna ait bir sergi tertip edilecek aynı zamanda Anadolu'nun muhtelif mntakalarının folkloristik temsili yapılacaktır.

Tertip ve İcra Komitesi Başkanı
Prof. Zeki Velidî Togan

Sekreter
Doç. Dr. Bülent Davran

ANKET (1)

İsim.....(soyadının alfabe sırasına girecek ilk harfi majeskülle yazılacak ve bu ismin altı çizilecektir).

Adres.....(ikamet yerindeki adres yazılacaktır).

XXII. Beynelmîlel Müsteşrikler Kongresine iştirak edeceğim
.....müessiliyim.

Yanımda refikam oğlum (yaşına ait kayıtlı),
..... kızım (yaşına ait kayıtlı)
bulunacaktır.

Bilhassa.....seksiyonu ile ilgileniyorum.

(Sekreterlik gelecek misafirlerin hangi seksiyonlara karşı ilgilendiklerini daha Temmuz ortasına kadar öğrenmek ve İstanbul Üniversite binalarındaki odaları bu kayıtlara, yani âzaların çokluğuna, göre biran evvel tesbit etmek mecburiyetindedir).

- 1) Birinci sınıf otele, kahvaltılı kahvaltısız 1 yahut 2 yataklı oda.
- 2) Orta sınıf otele
- 3) Talebe yurtlarına
- 4) Birinci sınıf lokantaya
- 5) Birinci sınıf lokantaya Türk yemeğiyle
- 6) İkinci sınıf lokantaya
- 7) Üçüncü sınıf lokantaya kaydedilmemi istiyorum.

İstanbul'da Kongreden sonra gezi için Eylül den e kadar kalacağım.
I. Boğazköy - Kültepe seyahatine demiryolu I. mevki, II. mevki, de iştirak edeceğim.
Orta Anadolu seyahatine demiryolu I. mevki, II. mevki'de iştirak edeceğim.
Ege mntakası seyahatine vapurla I. mevki, II. mevki'de iştirak edeceğim.
Hiçbir seyahate iştirak etmiyeceğim.

Âzalık kartını ve vizeyideki Türk konsolosluğundan alacağım.

Akdeniz limnlerinde vapura binecek olan azalar ayrıca şunu da ilâve etmelidirler :

Vapura limanında tarihinde birinci, ikinc, üçüncü mevkie bineceğim.

İmza

1) Bu anket doldurularak ve gereken yerlerinin altına çizilerek Tertip ve İcra Komitesi sekreterliğine gönderilecektir.

Boğaziçi Üniversitesi

Arşiv ve Dokümantasyon Merkezi

Kişisel Arşivlere İstanbul'da Bilim, Kültür ve Eğitim Tanıtı

Aziz Ogan Koleksiyonu

OGNIST0100210